

[Kultúra](#)

Olyan szobrot kapnak Nagybányán a művésztelep alapítói, amilyenre sosem vágytak

[Vincze Miklós](#)

2022. 08. 08. 12:38

A tervezett mű egyáltalán nem veszi figyelembe a századfordulón alkotó festőművészek elveit.

Novemberben avatják fel Nagybányán a századforduló magyar művészetének egyik legfontosabb mozgalmaként létező nagybányai festőiskola öt alapítójának szobrát – olvasható [a Maszol hírében](#).

Az optimista hangvételű cikk szerint **Hollósy Simon**, **Réti István**, **Iványi-Grünwald Béla**, **Thorma János** és **Ferenczy Károly** alakjának bronzba öntésének ötlete mögött a település alpolgármestere, **Pap Zsolt István**, illetve az RMDSZ nagybányai és Máramaros megyei szervezetét irányító **Pintér Zsolt** áll, akik a legutóbbi önkormányzati választási kampány során álltak elő az első hallásra tényleg jól hangzó ötlettel.

Az eredetileg 800, most azonban már 960 ezer lejesre (76,6 millió Ft) projekt elindulásához már csak egyetlen engedély hiányzik, így ha a helyi polgármesteri hivatal zöld utat ad, akkor

rövidesen elindulhat a munka [a Holnaposok nagyvárad szoborcsoportját](#) (2012) is mintázó [Deák Árpád](#) műtermében.

Az életnagyságúnál valamivel nagyobb alakok a régi főtér egyik kijáratánál állnak majd, az avatásra pedig valószínűleg mindössze novemberig kell majd várni – írja a lap, arról azonban nem beszél, hogy a mű jelenleg ismert makettje szerint az mindennel szembemegy majd, amit az ábrázolt alkotók a művészetről gondoltak.

Az 1896-ban Hollósy által alapított művésztelep – ami 1902-ben szabadiskolává alakult – mindentől távol maradt ugyanis, ami

legkisebb szeletében is historizáló, steril, vagy akadémiai volt,

művészei pedig az impresszionizmust, illetve a festőiséget (plén air) tűzték a zászlójukra, hogy merevség és reprezentatív porték helyett hangulatokat kifejező, egészen más színvilágot mutató képeket készítsenek – olyanokat, amik ellen a Műcsarnokban rendszeresen kiállító, a kor művészeti életének fősodrában létező alkotók minden eszközükkel kikeltek, hiszen

féltették a hatalmukat, ha ez az új művészet begyökeresedik. Hírlapi cikkekben, kávéházi asztaltársaságokban, barátaik és ismerőseik körében ócsárolták a nagybányai mestereket, azt híresztelték róluk, hogy nem tudnak rajzolni, hogy fogalmuk sincs a kompozícióról, hogy színük fanyar, semmitmondó, hogy együttes kiállításuk „vihar egy pohár vízben”

– írta **Lyka Károly** *Festészeti életünk a millenniumtól az első világháborúig* című munkájában.

A neves művészettörténész hozzátette:

Fiatal mestereinkben csak úgy forrt missziójuk lelkes tudata, az alkotás erős vágya, a küzdésre való készség. Az új művészet bűvös talizmánjának biztos birtokában büszkén nézték le a meg nem értő filisztereket, még inkább a “műcsarnoki művészetet” s a művészeti kormányzatot, amely ennek szekerét tolta. Bár földi javakkal csak szerényen voltak ellátva, krózsusi göggel fitymálták a hivatalos művészpoltikát.

Hollósy 1902-ben hagyta el Nagybányát. Munkáját a városban született Réti, Ferenczy, Thorma és Grünwald folytatták, hosszú időn át ingyenesen tanítva és korrektúrázva az így mindössze a modellt álló embereknek fizető növendékeket. Az utolsó alapító, Thorma végül 1927-ben, egészségi állapota miatt távolodott el a teleptől, az azonban ma is létezik.

Nagybánya idén nem csak ezzel a szoboravatással tisztelegne a festőművészek előtt, hiszen az alpolgármester a Maszolnak arról számolt be, hogy az ötösnek mindössze két tagjáról neveztek el utcát a városban, ezt a helyzetet pedig rövidesen orvosolják majd.

Forrás: 24.hu